

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

No 4

PAMFLET

6629

EXTRACT

Uyt een Brief gheschreven aen hre Ho: Mo: de Heeren Staten
Generael der Vereenighde Nederlanden, in date den negenden Junij,

Verhalende den grooten rijkdom vande Silber-Mijne inde Capitanie van Siara
gelegen/ ende hoe dat den aanslach vande verradersche Portugesen op de selve
is mislucht: Gelijk de goede Patriotten van ons lieve Vaderlandt/ ende
de rechte Lief-hebbers van de West-Indische Compagnie, breeder uyt het naer-
volgende sullen kunnen verstaen.

Vat dat den Koninc van *Portugal*, onder den naem vande *Maragnan* voor heeft,
is wel af te meten uyt den gheintercipieerden van den Koninck, aen den Gouverneur van de
Bahia gheschreven, dat het op *Siara* ghemunt was. De tijdinge van den 23. Martij leest-leden,
die het daghelijcx verrijcken der Silver-Mijne van *Siara* confirmeert, is te verwonderen. Op den
vierden Martij heeft een Fluyt-Schip, het Landt aenghedaen, acht mijlen be-Oosten, ofte aen de
zijde van ons Fort in *Siara* legghende, een Boot van de onse af-ghesonden, lach juyft daer te
visschen, welck 't Schip siende, is derwaerts geseylt; onse Matrosen niet anders vertrouwende of 't was van de
onse, te meer alsoo het een Neerlandts Mars-zeyl op had: die van 't Schip als sy nu na by quamen, riepen haer
toe uyt *Texel* te komen, maer eerst eenigh quaet vermoeden krijgende, om reden dat sy seer weynich volck boven
saghen, ende ghenoechsaem aen boort zijnde, hoorden Portugeesch spreekken, saghen sy het vyandt te zijn,
ende staken wederom in aller ijl van 't boort af, om het te ontkomen, ghelijck sy oock ontkomen zijn, doch
niet sonder dat den Quartier-Meester van de Boodt, met een Musquet-koghel swaerlijck is ghequerst geworden,
alsoo terstont van het Schip met Canon ende Musquetten op haer gheschoten wierdt. ende sy met de Boot in 't
Fort quamen; ende is het Schip des anderen daeghs daer voor-by sien zeylen, ende in eenighe dagen daer van
niet meer vernomen. Eyndelijck, is aen 't voornoemde Fort tijdinge gebracht door Brasilianen van *Comminu*,
een Riviere omtrent 80 mijlen be-Westen 't voornoemde Fort, dat op den thienden Martij, het Schip aldaer
was ten ancker ghekomen, en eenighe weynighe Brasilianen door last van haren Oversten aen boort waren
gheweest, ende van de Portugesen (waer onder oock eenighe Priesters ofte Monicken) seer wel onthaelt ghe-
worden, met aanbiedinge van alle hulpe ende vrientschap, en al haer kinderen te willen Doopen, ende die in
on-Echt leefden, wettelijck te willen Trouwen, en anders; waer op de voornoemde Brasilianen haer sulcx seer
aengenaem toonden, ende hadden onder 't decksel van vrientdschap soo veel weten te weghe te brengen, dat sy
17 Portugesen met de Schips Boot aen 't landt kregen, die sy met Bancquet op haer manier onthaelden, ende in 't
midden van 't selve door een anderen trouw hadden doen doot-slaen, behalven twee (die op het versoeck van
drie Soldaten van 't Fort in *Siara* aldaer gesonden, ende die by geval sich in den trouw hadden bevonden, en trou-
welijck mede geholpen) in 't leven waren behouden, om aen den Directeur gesonden te werden, ten eynde die
kondtschap ende kennisse van des Schips desseynen souden kunnen geven. Een Brasiliaen was doot ghebleven,
5: a 6. gequetst; het Schip de 17 Mannen missende, met de Boot, was versleyt, ongherwijfelt na *Maragnan*, de
ghevangens waren by den Directeur noch niet gekomen. 'Kverstae dat het Schip op hadde 20 Stucken Geschut,
60 Soldaten, 36 Marosen, behalven de Papen. Dat *Bartholome Barreros de Taide* het Hooft van het Schip was, soo
hem den Koninck noemt in sijn Missive, ende het voornemen was om met hulpe van de Brasilianen, meester
van de Capitanie van *Siara* te werden, ende den Standaert des Konincx daer op te stellen; de reden waeromme by
den Koninck dese debvoiren werden aangewent, is, om soo besitter te werden van de Silvere-Mijne in *Siara*.
Ende moet dit alles strecken, om uwe Ho: Mo: te meer te verstaen te geven, hoe noodich de Capitanie van *Siara*
met alle noodtwendigheden tot het bearbeyden, als arbeyders, ende materialen tot de Mijnen, daer aen het tot
noch toe heeft ontbroken, dat niets van importantie heeft kunnen bearbeydt worden, maer oock van volck tot
bescherminge der conqueste dient voorsien ende verskert te werden; want het nu immers seecker is, dat daer een
grooten Schat ende Rijkdom voor ons Vaderlant is uyt-gevonden. Ende niet was het sonder reden, dat *Portugal*
in de Capitulatie van Vrede, nu een ofte twee jaren geleden, voor-ghestelt, niet wilden verstaen dat de Capitanie
van *Siara* onbewoont soude blijven leggen, maer die voor sich begeerde. De Brasilianen dier plaetse hebben met
het doot-slaen der Portugesen getoont hare vyanden te zijn, ende aen onse Natie een pandt ter handt ghestelt,
waer door sy haer verobligeert toonen aen Uwe Ho: Mo: een saecke die niet kleyn te achten en is, alsoo wy hier
in *Fernambuco* volkomentlijck hebben beproeft, wat het scheelt, vriendt ofte vyandt te hebben: Waerom ick
Uwe Ho: Mo: oodtmoedelijck bidde eenmael soodanige middelen in 't werck te stellen, waer door die onnoo-
sele Natie, ende oock Wy alle Uwer Ho: Mo: suchtende Onderdanen, van desen meyneedigen ende verrader-
schen Portugees, die ons tot den uytersten jammer ende ellende heeft gebracht, mogen verlost werden.

